

Kennari/ar: Tómas Davíð Ibsen Tómasson

Skammstöfun: TDT

Áfangalýsing:

Í þessum áfanga eru valin tímabil og svið fjölpætrrar menningar kannaðar. Skoðað verður menningu út frá myndlist, byggingarlist, bókmenntum, heimspeki, lifnaðarháttum og hugarfars þess tíma. Fjallað verður fjallað skipulega um hin ýmsu samfélög sem hafa mótað vestræna menningu og munu nemendur kynnst þeim samfélögum og hugmyndum sem hafa mótað okkar skilning á menningu, fegurðargildi, trú, lífsýn og gildismat. Munu nemendur kynnst gildismati, lifnaðarháttum og stöðu kynjanna á öðrum tíma og bera saman við samfélagið á okkar tímum. Gert er ráð fyrir að að jafnaði sé staldrað við og skipulega rætt um aðferðir, eðli heimilda, tengsl efnispátta og möguleika á heildarmynd.

Hér á eftir eru taldir helstu efnispættir áfangans. Verður áfanganum skipt í þrjá hluta og verða verkefni og umræður í hverjum hluta. Mun hver hluti veita innsýn inn í hugarheim þess tíma.

Grísk og rómversk klassík.

Upphaf kristni, mótun Evrópu, háskólar, krossferðir

Frá Endurreisn til 19. aldar.

Farið verður yfir þessa þætti í tímum, nemendur munu ræða þá og vinna verkefni sem tengjast þessum tímabilum. Kennsluáætlunin byggjast að miklu leyti á verkefnavinnu nemenda undir leiðsögn og í samvinnu við kennarann. Munu nemendur svara spurningum í tíma eftir hvern fyrirlestur og safna þeim saman í skilamöppu. Einnig verða umræður í tíma sem byggjast á lesefninu. Hópar verða myndaðir sem munu ræða viðfangsefni námsbókarinnar. Nemendur munu lesa ævisögu og vinna upp úr henni.

Einnig verður unnið heimildaverkefni þar sem nemendur munu kynna sér listmálar og öðlast dýpri skilning á honum og verkefnum hans. Við flutning verkefna er lagt til að nemendur noti frumlegar leiðir til þess að koma efninu til skila.

Þekking, leikni og hæfni

Þekkingarviðmið:

Nemandi afli sér þekkingar og skilnings á:

- Helstu þáttum í mótun vestrænnar menningar frá fornöld fram á 19. öld
- Orsökum þeirra og áhrifum á framvindun mála.
- Heimildaöflun
- Kynna ákveðið viðfangsefni sem byggir á ítarlegri heimildaöflun

Leikniviðmið:

Nemandi skal hafa öðlast leikni í:

- Færa rök fyrir máli sínu
- Nota heimildaskrá
- Skrifa fræðilega texta
- Geti lýst aðstæðum á tilteknum tíma og rakið atburðarás í stórum dráttum
- Skýra helstu viðburði viðfangsefnisins
- Geri greinarmun á staðreynd og túlkun
- Dragi sjálfur ályktanir og taki afstöðu til mála
- Að flytja af nokkru öryggi endursagnir, kynningar og lýsingar á tilteknum málefnum

Hæfniviðmið:

Nemandi skal geta hagnýtt þá þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- Kynna fræðilegt efni á viðeigandi hátt
- Fært rök fyrir niðurstöðum
- Geri sér grein fyrir orsakir og afleiðingar
- Geti rakið þróunarferli einhvers þjóðfélagsþáttar s.s. hugmynda, atvinnuvegar, menningarsvæði
- Tengt atburði menningasögunnar við okkar tíma
- Geti sýnt kunnáttu sína í ljósu og samfelldu mál.

Námsefni:

Kennslubók: **Þættir úr menningarsögu** eftir Heiðrúnu Geirsdóttur, Jón Gunnar Þorsteinsson og Margræti Gunnarsdóttur. Vefheimildir, bækur á bókasafni.

Áætlun um yfirferð og verkefnaskil:

Vika	Námsefni (kennslubók)	Verkefni og próf
33 (18. – 20. ág)	Kynning á áfanga	Umræður
34 (23. – 27 ág)	1. Samfélag, upphaf heimspeki og sjálfsmyn Grikkja 2. Daglegt líf í Grikklandi	
35 (30. ág – 3. sep)	3. Heimspeki og listir	Skilaverkefni
36 (6. – 10. sep)	4. Hellenisminn breiðist út 5. Menning í Róm	
37 (13. – 17. sep)	6. Keisaratíminn í Róm 7. Daglegt líf í Róm	Umræður
38 (20. – 24. sep)		Próf 1 Skilaverkefni
39 (27. – 30. sep)		Ævisöguverkefni
40 (4. – 8. okt)		Ævisöguverkefni
41 (11. – 15. okt)	8. Upphaf kristni 9. Karlamagnús, háskólar og Mikligarður	Skil á ævisöguverkefni
42 (18. – 22. okt)	10. Islam og krossferðir 11. Endurreisn, listin, einstaklingurinn	
43 (25. – 29. okt)	12. Barokk, einvaldar, hirðlíf 13. Holland á 17. öld	
44 (1. – 5. nov)		Skilaverkefni Próf 2
45 (8. – 12. nov)		Heimildaverkefni - listmálari
46 (15. – 19. nov)	14. Öld óhófs og upplýsingar	Umræður
47 (22. – 26. nov)	15. Umbrotatími í mannlífi og listum	Skilaverkefni Undirbúningur undir munnlegt próf
48 (29.nov – 3. des)		Munnlegt próf
49 (6. – 10. des)	Lok áfanga og skrap	

Sérreglur áfangans:

Nemendur skulu skila verkefnum á réttum tíma. Ef nemandi getur ekki skilað/flutt verkefni á réttum tíma skal sá hinn sami hafa samband við kennara og greina honum frá ástæðum áður en skilafrestur rennur út. Sein skil geta dregið niður einkunn verkefnisins. Nemendur fæddir

2001 og fyrr geta samið við kennara um þátttöku og viðveru. Mæting og þátttaka er forsenda skilamöppunnar. Ætlast er til að nemendur taki þátt í verkefnaflutningi og skilum, auk þess sem þeir hlusti á verkefni annarra. Í hópvinnu flytur allur hópurinn svo sitt verkefni.

Námsmat:

Námsmat	Lýsing	Vægi
Skilamappa	Spurningar, tímaásar og leiðréttingar	20%
Heimildaverkefni	Unnið með texta og heimildir í bókum og á netinu	10%
Próf	Skrifleg og munnlegt próf	30%
Ævisöguverkefni	Stutt samantekt	20%
Verkefni	Fjölbreytt verkefni og námsmat	20%

Kennsluáætlun er gerð með fyrirvara um breytingar.

16. ágúst 2021 Tómas Davíð Ibsen Tómasson